

**BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ FEN
BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ ANABİLİM DALI**

**LİSANSÜSTÜ PROGRAMLARI İŞLEYİŞ
USUL VE ESASLARI**

Bu işleyiş usul ve esaslarında yer almamış konularda 23 Ağustos 2020 tarihli **Başkent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği** hükümleri geçerlidir.

I- YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

a) Tezli Yüksek Lisans Programı

- i) **Kapsam:** Tezli yüksek lisans **ders, seminer** ve **yüksek lisans tezinden** oluşur. Toplam 122 AKTS (en az) olmak üzere en az 7+1 (Bilimsel Araştırma ve Etik dersi dâhil) dersten oluşur.
- ii) **Özel Öğrenci Ders Kabulü:** Bir öğrencinin enstitüye kaydolmadan önceki son beş yıl içinde herhangi bir yüksek öğretim kurumundan, programa kayıtlı ya da özel öğrenci olarak aldığı ve başarmış olduğu lisans üstü derslerden dönem projesine uygun sayılabilecek en fazla (2) ders, her dersten en az (B-) karşılığı (69.66/100) notu almış olmak kaydı ile, Danışman/ABD/Enstitü onayı ile programına saydırılabilir. Aynı enstitünün aynı anabilim dalında alınmış dersler için bu fıkrada belirtilen kısıtlamalar uygulanmaz.
- iii) **Kimler müracaat edebilir:** Her yarıyıl başında gözden geçirilmek kaydı ile; Makine Mühendisliği, Metalürji ve/veya Malzeme Mühendisliği, Üretim ve İmalat Mühendisliği, Havacılık ve Uzay veya Uçak Mühendisliği, Mekatronik Mühendisliği, Otomotiv Mühendisliği, Nükleer Mühendislik ve Enerji Mühendisliği, Fizik Mühendisliği, Elektrik-Elektronik Mühendisliği lisans programları mezunları

NOT: Bu liste her yarıyıl başında gözden geçirilerek yeniden ilan edilir.

iv) Süre (MADDE 34):

(1) Tezli yüksek lisans programının süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği yarıyıldan başlamak üzere, her yarıyıl için kayıt yaptıırıp yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program en çok altı yarıyıldan tamamlanır.

(2) Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan Başkent Kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan ya da azami süreler içerisinde tez çalışmasında başarısız olan veya tez

savunmasına girmeyen ve genel not ortalaması 2,50'nin altında olan öğrencilerin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

- v) **Tez önerisi (MADDE 35):** Öğrencinin tez konusu ve tezin önerilecek başlığı, öğrencinin eğilimleri de göz önünde bulundurularak, danışmanı tarafından belirlenir. Öğrenci tarafından, danışmanı denetiminde hazırlanacak tez önerisi, ilgili anabilim dalı başkanlığınca değerlendirildikten sonra, öğrencinin yüksek lisans programına başlamasından itibaren en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar Enstitüye bildirilir ve ilgili EYK onayı ile kesinleşir. Tez konusu üzerinde daha sonra yapılması istenen değişiklikler, danışmanın önerisi, ilgili anabilim dalı başkanlığının uygun görüşü ve ilgili EYK'nın kararı ile yapılır.
- vi) **Tez jürisi (MADDE 36):**
Yüksek lisans tezinin savunmasından önce öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte, tez jürisi oluşturulması talebini ilgili anabilim dalı başkanlığına bildirir. Yüksek lisans tez jürisi, ilgili anabilim/ dalı başkanlığının önerisi ve ilgili EYK'nın kararı ile atanır. Jüri, biri öğrencinin danışmanı, en az biri Üniversite dışından olmak üzere üç veya beş asıl ve biri Üniversite dışından olmak üzere iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz.
- vii) **Tez sınavı (MADDE 37):**
(1) Öğrenci tezini, enstitü tez yazım kılavuzuna uygun biçimde yazmak ve yüksek lisans tez jürisi önünde sözlü olarak savunmak zorundadır. Tez, ciltlenmemiş haliyle, jüri üyesi sayısı kadar çoğaltılarak, Üniversitece belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde alınan İntihal Raporu ile birlikte, jüri üyelerine teslim edilir.
(2) Jüri üyeleri tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde, ilgili anabilim dalı başkanlığının çağrısı üzerine toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Tez sınavı, yapılan çalışmanın sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tarihi önceden ilan edilen sınav dinleyicilere açık olarak yapılır ve en çok doksan dakika sürelidir. Bu toplantıya mazereti nedeniyle katılmayan asıl üye/üyeler yerine, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığınca yedek üye/üyeler davet edilir. Eksik üye ile jüri toplantıları yapılmaz. İlan edilen günde yapılamayan jüri toplantısı için durum bir tutanakla tespit edilir ve ilgili müdürlüğün görüşü de alınarak en geç on beş gün içinde ikinci bir toplantı günü belirlenir. İkinci kez toplanamayan jüriler hakkında ilgili EYK kararına göre işlem yapılır.
(3) FBE Enstitü Kurul Kararı kapsamında öğrencilerin tez savunma sınavına girebilmeleri için ulusal veya uluslararası endekslerce taranan hakemli dergilerden birine en az bir makalenin veya uluslararası bir kongre, konferans veya sempozyumda sunulmak üzere en az bir bildirisinin gönderilmiş olması gerektiğinden gönderilme belgesi ve makale ya da bildirisinin tam metninin Yayın

Bilgi Formu (FRM-14) ile FBE'ne tez savunma tutanağı ile birlikte gönderilir.

(4) Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında salt çoğunlukla kabul, düzeltme veya ret kararı verir. Jüri kararı en geç üç işgünü içinde, bir tutanakla (FRM-05) ve ilgili anabilim dalı başkanlığınca ilgili FBE'ne bildirilir.

(5) Azami süresinin sonunda olup tezi için düzeltme kararı verilen öğrenci en çok üç ay içinde, gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Verilen bu düzeltme süresi azami süreye dahil edilmez. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak tezi kabul edilmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Üç aylık süre içinde tez sınavına girmeyen öğrencinin tezi reddedilmiş sayılır. Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

b) Tezsiz Yüksek Lisans Programı

- i) **Kapsam:** Tezsiz yüksek lisans **Ders ve Dönem Projesi'**nden oluşur. Toplam 122AKTS (en az) olmak üzere 11(en az) ders alınır.
- ii) **Kimler müracaat edebilir:** Her yarıyıl başında gözden geçirilmek kaydı ile; Makine Mühendisliği, İnşaat Mühendisliği, Endüstri Mühendisliği, Sistem Mühendisliği, Kimya Mühendisliği, Fizik Mühendisliği, Metalürji ve/veya Malzeme Mühendisliği, Üretim veya İmalat Mühendisliği, Havacılık ve Uzay veya Uçak Mühendisliği, Mekatronik Mühendisliği, Otomotiv Mühendisliği, Nükleer Mühendislik, Elektrik-Elektronik Mühendisliği, Enerji Mühendisliği lisans programları mezunları
- iii) **Özel Öğrenci Ders Kabulü:** Bir öğrencinin enstitüye kaydolmadan önceki son beş yıl içinde herhangi bir yüksek öğretim kurumundan, programa kayıtlı ya da özel öğrenci olarak aldığı ve başarmış olduğu lisans üstü derslerden dönem projesine uygun sayılabilecek en fazla 3 ders, her dersten en az (B-) karşılığı (69.66/100) notu almış olmak kaydı ile, Danışman/ABD/Enstitü onayı ile programına saydırılabilir. Aynı enstitünün aynı anabilim dalında alınmış dersler için bu şekilde belirtilen kısıtlamalar uygulanmaz.
- iv) **Süre (MADDE 34):** (1) Tezsiz yüksek lisans programının süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği yarıyıldan başlamak üzere, her yarıyıl için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın üç yarıyıldır. (2)Üç yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan Başkent Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayamayan ya da genel not ortalaması 2,50'nin altında olan öğrencilerin Üniversite ile ilişkisi kesilir.
- v) **Dönem Projesi:**
  - **Tanım, kayıt ve kapsam:** Dönem projesi tezsiz yüksek lisans öğrencilerinin yaptığı bir dönem süreli, belli bir mühendislik problemini esas alarak o konuda derinlemesine bilgi birikimini kapsayacak sayısal veya deneysel bir çalışmadır.
  - Ders döneminin son yarıyılında dönem projesine kayıt yapılır.
  - Dönem projesi savunma sınavı dönemin final sınavı programı içerisinde yapılır.

- Dönem Projesi Raporu, savunma sınavı tarihinden en az 7 gün (bir hafta) öncesinden, Ana Bilim Dalı Başkanlığına dört kopya olarak sunulur,
  - ABD tarafından üç asil ve bir yedek olmak üzere dört kişilik sınav jürisi oluşturulur.
  - Proje savunması sözlü sunum olarak gerçekleştirilir.
  - Proje sunumunda:
    - ✓ Bitirmiş olduğu projenin literatür taramasını mukayeseli sunar,
    - ✓ Çalışmasının gerekçelerini ve varsa özgün katkısını anlatır,
    - ✓ Metodoloji, amaç ve bulgularını belirtir,
    - ✓ İleriye dönük önerilerini, sonuç ve tartışmalarını yapar
    - ✓ Sunu sonunda sözlü sorulara cevap verir
- vi) **Değerlendirme:**
- ✓ Değerlendirme oy çokluğu ile başarılı/başarısız olarak sonuçlandırılır.
  - ✓ Düzletme gerekiyorsa aday 7 gün içerisinde gerekli düzeltmeleri yaparak Danışmanın onayını alır ve formatına uygun olarak ciltli olarak dönem projesi raporunu ABD'na teslim eder.

II- DOKTORA PROGRAMI

a) Yüksek Lisansa Dayalı Doktora Programı

Kapsam: Yüksek lisansa dayalı doktora ders, seminer, doktora yeterlilik sınavı, tez önerisi savunması ve doktora Tez'inden oluşur. Toplam 240 AKTS(en az) olmak üzere 7 (en az) ders alınır. Bilimsel Araştırma ve Etik dersi Yüksek Lisans Programında alınmamış ise bu ders ayrıca (2 AKTS) alınır.

Kimler müracaat edebilir: Lisans veya Yüksek Lisans derecelerinden en az biri, Makine Mühendisliği alanında olan, İnşaat Mühendisliği, Endüstri Mühendisliği, Sistem Mühendisliği, Kimya Mühendisliği, Fizik Mühendisliği, Metalürji ve/veya Malzeme Mühendisliği, Üretim veya İmalat Mühendisliği, Havacılık ve Uzay veya Uçak Mühendisliği, Mekatronik Mühendisliği, Otomotiv Mühendisliği, Nükleer Mühendisliği ve Enerji Mühendisliği yüksek lisans programları mezunları

NOT: Programın hangi branşlardan öğrenci alacağı her yarıyıl başında ilan edilen duyuruda yukarıdaki branşlardan farklılık gösterebilir.

b) Lisansa Dayalı Doktora Programı:

Lisansa dayalı Doktora programına öğrenci alınmamaktadır.

c) Doktora programının amaç ve kapsamı (MADDE 38):

(1) Doktora programının amacı, öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısıyla irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşma yeteneği kazandırmaktır. Öğrencinin bu yeteneğini, özgün ve yenilik içeren bir bilimsel tez çalışmasını tamamlayarak ortaya koyması gerekir. Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin, bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme veya bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden en az birini kapsamaması gerekir.

(2) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam 21 Başkent Kredisinden ve bir eğitim-öğretim yılı 60 AKTS Kredisinden az olmamak koşuluyla en az 7 ders, seminer, yeterlik süreci ve sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere en az 240 AKTS Kredisinden oluşur. Lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için de en az 42 Başkent Kredilik 14 ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 300 AKTS Kredisinden oluşur.

(3) Seminerde, öğrencinin yapacağı tez çalışmasıyla ilgili konulardaki bilgi derinliğini ve tezi için yaptığı ön araştırma, hazırlık ve planlamalarını, yarıyıl sonundaki sınav dönemi içinde belirlenen tarihte, yaklaşık elli dakikalık bir sunuşta açıklaması istenir. Seminer izleyicilere açıktır. Semineri izleyen öğrenci danışmanı, öğrencisinin başarı notuna karar verir.

Süre (MADDE 39)

(1) Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç tezli yüksek lisans derecesiyle kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği yarıyıldan başlamak üzere, her yarıyıl için kayıt yaptıranı yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Doktora programı için gerekli Başkent Kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesiyle kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde derslerini başarıyla tamamlayamayan veya genel not ortalaması 4 üzerinden 2,70'in altında olan öğrencilerin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Derslerini başarı ile tamamlayan, yeterlik sınavında başarılı olan, tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını birinci fıkrada belirtilen on iki veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamadığı için tez savunma sınavına giremeyen öğrencilerin ilişkisi kesilir.

(4) Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş öğrencilerden, Başkent Kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlar veya doktora tezinde başarılı olamayanların, talepleri halinde ilgili EYK'ca gerekli AKTS Kredi yükü, proje ve benzeri diğer koşulları sağlamak üzere intibakı yapılarak, varsa tezsiz yüksek lisans programına geçişi sağlanır.

d) Doktora yeterlik sınavı (MADDE 40)

(1) Yeterlik sınavı, öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlarla doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir. Bir öğrenci bir yılda en fazla iki kez yeterlik sınavına girer.

(2) Öğrenciler, derslerini ve seminerini başarıyla tamamladıklarında açılacak olan ilk doktora yeterlik sınavına girmek zorundadırlar. Yüksek lisans derecesiyle kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır. Sınava girmeyen öğrenci, o sınavdan başarısız sayılır. Yeterlik sınavlarının tarihleri ve sınavların değerlendirilme ilke ve esasları, anabilim dalı başkanlıklarının önerisi üzerine müdürlüklerce belirlenir. Detaylar için bak **IV. Yeterlik Sınavı** (sayfa 10).

(3) Yeterlik sınavları, anabilim dalı başkanlığınca önerilen, ilgili EYK’ca onaylanan ve sürekli görev yapan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. İlgili anabilim dalı başkanlığının gerekçeli önerisi ve EYK’nın kararı ile komite üyeleri değiştirilebilir. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla yeterlik sınav jürileri kurar. Yeterlik sınavı jürisi, yeterlik komitesince önerilen ve ilgili EYK’ca kabul edilen en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere, danışman dahil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Yeterlik sınavı toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(4) Yeterlik sınavı yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Yazılı sınavda başarılı olan öğrenci sözlü sınava alınır. Yeterlik komitesi/jürisi; öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı ya da başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Gerekçeli ve yazılı bu karar, anabilim dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç iş günü içinde Doktora Yeterlik Yazılı Sınav (FRM-19) ve Doktora Yeterlik Sözlü Sınav (FRM-20) tutanakları ile FBE’ne bildirilir.

(5) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci, başarısız olduğu bölüm/bölmelerden bir sonraki yarıyılıda tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin doktora programıyla ilişkisi kesilir.

(6) Yeterlik komitesi/jürisi gerekli gördüğü durumlarda, yeterlik sınavında başarılı olan bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile toplam ders yükünün 1/3’ünü geçmemek koşuluyla fazladan ders almasını isteyebilir. Öğrenci, ilgili EYK kararıyla belirlenecek bu dersleri başarmak zorundadır. Öğrencinin tez çalışmalarıyla ilgili işlemlerin başlatılması için, fazladan alacağı dersleri tamamlaması beklenmez.

e) Tez izleme komitesi (MADDE 41):

(1) Doktora yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için bir ay içinde, ilgili anabilim dalı başkanlığınca önerilen ve ilgili EYK'ca kabul edilen bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından başka enstitü anabilim dalı içinden ve dışından birer üye yer alır. İkinci tez danışmanının atanması durumunda ikinci tez danışmanı dilerse komite toplantılarına oy hakkı olmaksızın katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, ilgili anabilim dalı başkanlığının gerekçeli önerisi ve ilgili EYK'nın onayı ile komite üyeliklerinde değişiklik yapılabilir.

f) Tez önerisi savunması (MADDE 42):

(1) Doktora yeterlik sınavını başarıyla tamamlayan öğrenci, sınav tarihinden itibaren en geç altı ay içinde yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesinin önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu, sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır.

(2) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisini inceleyerek adayı savunma sınavına alır. Sınav sonunda tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme için bir ay süre verilir. Bu süre sonunda kabul veya ret yönünde salt çoğunlukla verilen karar, enstitü anabilim dalı başkanlığınca işlemin bitişini izleyen üç gün içinde FBE'ne Doktora Tez Önerisi Savunma Tutanağı (FRM-10) ile bildirilir.

(3) Tez konusu üzerinde daha sonra yapılması istenilen değişiklikler, danışmanın önerisi, tez izleme komitesi ile anabilim dalı başkanlığının uygun görüşü ve ilgili EYK'nın kararıyla yapılır.

(4) Tez önerisi reddedilen öğrenci, tez izleme komitesi toplantı tarihinden itibaren yedi iş günü içerisinde, danışmanının ve/veya tez konusunun değiştirilmesini isteyebilir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi oluşturulabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde yeniden tez önerisi savunma sınavına alınır. Bu sınavda da tez önerisi reddedilen öğrencinin ilişkisi kesilir.

(5) Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın birinci fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci başarısız sayılarak tez önerisi reddedilmiş sayılır.

g) Tez çalışması (MADDE 43):

(1) Derslerini başarıyla tamamlayan, yeterlik sınavında başarılı olan ve tez önerisi kabul edilen öğrenci tez izleme komitesi gözetiminde ve 38 inci maddede belirtilen niteliklere uygun olarak tezini hazırlar.

(2) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer defa olmak üzere yılda iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az on beş gün

önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda, o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve sonraki dönemde yapılacak çalışmalar belirtilir. Öğrenci bu çalışmalarını komite önünde sözlü olarak savunur. Öğrencinin çalışmaları komite üyelerince başarılı ya da başarısız olarak değerlendirilir. Gerekçeli ve yazılı bu karar, anabilim dalı başkanlığınca toplantı tarihini izleyen üç işgünü içinde FBE'ne Doktora Tez İzleme Komitesi Tutanağı (FRM-11) ile bildirilir ve bu karar, verilecek tez notuna esas oluşturur. Öğrenci mezuniyet için tez önerisi savunma oturumu dâhil toplamda en az dört defa Tez dersine kayıt yaptırmak zorundadır.

(3) Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin ilişiği kesilir.

h) Doktora tez jürisi (MADDE 44):

(1) Doktora tezinin savunmasından önce öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşüyle birlikte, tez jürisi oluşturulması talebini ilgili anabilim dalı başkanlığına bildirir. Doktora tez jürisi, danışman ve anabilim dalı başkanlığının önerisi ve ilgili EYK'nın onayı ile atanır. Tez jürisi, öğrencinin tez izleme komitesinde bulunan üç öğretim üyesi ile en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere beş asıl, en az biri Üniversite dışından olmak üzere iki yedek üyeden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. İkinci danışman olması durumunda, bu danışman oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(2) Jüri, zorunlu haller dışında değiştirilmez.

i) Tez sınavı (MADDE 45):

(1) Öğrenci tezini, enstitü tez yazım kılavuzuna uygun biçimde yazmak ve doktora tez jürisi önünde sözlü olarak savunmak zorundadır. Tez sınavına girebilmek için, öğrencinin teziyle ilgili bir konuda tek başına veya başka araştırmacılar ile birlikte yaptığı en az bir yayınının, EK'ca niteliği belirlenmiş dergilerden birinde basıma kabul edilmiş olması ve son tez izleme komitesi toplantısında öğrencinin çalışmalarının başarılı bulunması gerekir.

(2) Öğrencinin tez sınavına alınabilmesi için en az üç tez izleme komitesi raporu sunmuş olması gerekir.

(3) Tez, ciltlenmemiş haliyle, jüri üyesi sayısı kadar çoğaltılarak, Üniversitece belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde alınan İntihal Raporu ile birlikte, jüri üyelerine teslim edilir.

(4) Doktora tez jürisi, tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Tez yapılır ve en çok iki saat sürelidir. Bu toplantıya mazereti nedeniyle katılamayan asıl üye/üyeler yerine, ilgili anabilim dalı başkanlığınca yedek üye/üyeler davet edilir. Eksik üye ile jüri toplantıları yapılmaz. İlan edilen günde yapılamayan jüri toplantısı için durum bir tutanakla tespit edilir ve ilgili müdürlüğün görüşü de alınarak en geç on beş gün içinde

ikinci bir toplantı günü belirlenir. İkinci kez toplanamayan jüriler konusunda yapılacak işleme, ilgili EYK karar verir.

(5) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, düzeltme veya ret kararı verir. Tezi kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Jüri kararı, en geç üç iş günü içinde bir Doktora Tez Savunma Sınav Tutanağı (FRM-13) ve öğrencinin yayınlanmış veya basıma kabul edilmiş yayınının kabul yazısı ve yayının tam metni Yayın Bilgi Formu (FRM-14) ilgili anabilim dalı başkanlığınca FBE'ne gönderilir.

(6) Tez çalışması başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin ilişkisi kesilir.

(7) Azami süresinin sonunda olup tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde, gerekli düzeltmeleri yaparak tezini jüri önünde yeniden savunur. Verilen bu düzeltme süresi azami süreye dahil edilmez. Bu savunma sonunda da tezi kabul edilmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Altı aylık süre sonuna kadar tez sınavına girmeyen öğrencinin tezi reddedilmiş sayılır ve öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

III. SEMİNER

a) Kayıt ve Kapsam:

- ✓ Y. Lisans ve Doktora programında, yüksek lisans tezine kayıt yapıldığı ilk yarıyılıda ve doktora programında, doktora tezine kayıt yapıldığından sonraki ikinci yarıyılıda seminere kayıt yaptırılır.
- ✓ Seminer konusu programın ruhuna uygun herhangi bir konuda olabileceği tercihan tez konusunu destekleyecek bir alandan seçilmelidir.
- ✓ Seminer sunum tarihinden önce dört kopya olarak sunulur,
- ✓ Seminer sunumunu değerlendirmek üzere ABD tarafından üç asıl ve bir yedek olmak üzere dört kişilik jüri oluşturulur.
- ✓ Seminer sözlü sunum şeklinde yapılır.
- ✓ Sunumda;
  - Ana kadar yapılan çalışmalarda bitirilen literatür araştırması mukayeseli olarak ve tez konusu ile olan ilişkisi ortaya konularak sunum yapılır
  - Tezinde literatürde bulunmayan hangi noktalara değindiğini / değineceğini gerekçeli olarak açıklar ve özgün katkısını anlatır
  - Metodoloji, amaç ve bulgularını belirtir
  - Geriye kalan çalışmalarının neler olduğunu ve çalışma programını açıklar
  - İleriye dönük önerilerini, sonuç ve tartışmalarını yapar

- Sunum sonunda sözlü sorulara cevap verir

b) Değerlendirme:

Seminer, jüri üyelerin görüşlerini dikkate alarak, danışman tarafından başarılı/başarısız olarak değerlendirilir.

IV. DOKTORA YETERLİK SINAVI

Yeterlik sınavı Anabilim Dalı Yeterlik Komitesi'nce veya Yeterlik Komitesi'nce ilgili yönetmeliklere göre oluşturulan jüriler tarafından yapılır.

i) Kayıt:

- ✓ Doktora yeterlilik sınavı için FBE yönetmeliğine uygun olarak kayıt yapılır,
- ✓ Yeterlilik sınavı akademik takvimde belirlenmiş tarihte yapılır.

ii) Sınav:

- ✓ Doktora yeterlik sınavı yazılı ve sözlü sınav bölümlerinden oluşur.
- ✓ Yazılı sınav **Lisans** ve **Lisansüstü** konulardan oluşan **tek bir sınav olarak** yapılır.
- ✓ **Lisans:** Tüm adaylara lisans alanına bağlı olarak dört temel konudan, **Mukavemet, Malzeme, Termodinamik ve Akışkanlar Mekaniği**, soru sorulur. Lisans temel alanları için EK' teki tablolara bakınız. Tablolarda yer almayan lisans programları için zorunlu ve seçmeli alan dersleri Yeterlik Komitesince belirlenir.
- ✓ **Lisansüstü:** Adayın Yüksek Lisans ve doktora programında aldığı dersler arasından komitece belirlenen üç ders ile Mühendislik. Matematiği ' dersinden oluşur.

iii) Değerlendirme:

- ✓ Başarı kriteri lisans ve lisansüstü bölümlerin her birinden 100 üzerinden 50 ve toplamda ortalama olarak 100 üzerinden 65 almaktır.
- ✓ Yazılı sınavı geçemeyen aday sözlü sınava alınmaz.
- ✓ Yeterlik sınavında başarısız olan aday başarısız olduğu bölümlerden bir sonraki yarıyılıda tekrar sınava alınır.

Not: Bu işleyiş esaslarında yer almamış konularda **Başkent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-**

Öğretim ve Sınav Yönetmeliği hükümleri geçerlidir. 19 Ekim 2023